

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 7.2.2020

Sayı: 203

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ile gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 5/2/2020

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TEMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	17 Şubat 2020	Esas No: 2/2622

YEREL
KANUNLAR ve KANUNLAR HAYATLI
07 Şubat 2020
Numara:

YEREL
KANUNLAR ve KANUNLAR HAYATLI
07 Şubat 2020
616746

GENEL GEREKÇE

Kadınlara yönelik ayrı bir hizmet borçlanması 5510 sayılı Kanunun ilk halinde de yer almamakla beraber 17.04.2008 tarihinde kabul edilen 5754 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile sigortalı kadına, iki defaya mahsus olmak, doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek, hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmamak ve çocuğun yaşaması şartıyla doğum borçlanması yapma imkânı tanınmıştır. 5754 sayılı Kanunla getirilen doğum borçlanmasına ilişkin düzenleme, lehe olmakla birlikte borçlanma imkânının sadece SSK'lı kadın sigortalılara iki çocukla sınırlı olarak tanınması, BAĞKUR ve Emekli Sandığı kapsamındaki sigortalılar ile isteğe bağlı sigortalılara borçlanma imkânı tanınmaması nedenleriyle eleştiri konusu yapılmıştır. TBMM, bu eleştirileri dikkate alarak 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile BAĞKUR ve Emekli Sandığı'na tabi kadınlara da doğum borçlanması yapma imkânı tanımış ve doğum tarihinden itibaren iki yıllık süre için borçlanma hakkı iki çocuk için değil, üç çocuk için getirilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre kadınların doğum borçlanması yapabilmeleri için doğumun ilk sigortalı olduğu tarihten sonra meydana gelmesi gerekmektedir. Bu nedenle kadınlar işe girmeden önce yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadırlar. Oysa, erkekler sigortalılık öncesi askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Yani askere gitmeden önce sigortalı olmayanlar istedikleri zaman askerlik borçlanması yapabilme hakkına sahiptir.

Anayasanın başlangıç kısmında, her Türk Vatandaşının Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşit ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu belirtilmekte olup ikinci maddesinde de, devletin sosyal bir hukuk devleti olduğu vurgulanmaktadır.

Diğer taraftan Anayasanın 60 inci maddesinde de, herkesin, sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu ve devletin, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alacağı, 61 inci maddesi de sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gereken kişileri sayarak devletin sosyal güvenliğe verdiği önem, Anayasal düzeyde ortaya konmaktadır.

Bu ilke ve değerler altında değerlendirildiğinde, doğum ve çocuk bakımı önemli bir hak ve sorumluluk olup bu sorumluluğun, sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü olan devletin de üstlenmesi gerektiğı tartışmasızdır. **Buna karşın doğum yapması nedeniyle çalışma hayatından uzak kalan bir kadına, borçlanmayı talep ettiği tarihte sosyal güvenlik statüsünün ne olduğuna bakılarak bu hakkı tanıma ya da tanımama gibi bir yaklaşım, sosyal devlet ve eşitlik ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.**

5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yapılan düzenleme ile, SSK, BAĞKUR ve Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapılmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara "doğum borçlanması" hakkının verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Genel gerekçede açıklandığı üzere 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yapılan düzenleme ile, SSK, BAĞKUR, Emekli Sandığı kaydına bakılmaksızın, sigortalı, genel sağlık sigortalı ve isteğe bağlı sigortalı ayrımı yapılmaksızın, tüm sigortalı kadın çalışanlara "doğum borçlanması" hakkının verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 2- Yürütme maddesidir.

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 31/5/2016 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile kadının, çocuğunun yaşaması şartıyla, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla talepte bulunulan süreleri,

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.